

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/dodatki-historyczne-do/168626,Rozwiazanie-Armii-Krajowej-19-stycznia-1945-r-PDF.html>
16.04.2026, 13:11

Rozwiązanie Armii Krajowej. 19 stycznia 1945 r. [PDF]

Dodatek historyczny Delegatury IPN w Kielcach do „Tygodnika eM” nr 6/2022 r. z 13 lutego 2022

19.01.2022

Rankiem 12 stycznia 1945 r. rozpoczęła się ofensywa Armii Czerwonej. Druzgocąca przewaga nad siłami niemieckimi spowodowała szybki i sprawny przebieg operacji wojskowej. Już 15 stycznia Niemców wyparto z Kielc, a w ciągu kilku następnych dni cała Kielecczyzna została uwolniona od okupanta niemieckiego. Opanowanie przez Armię Czerwoną ziem polskich na zachód od linii Wisły pociągnęło także za sobą masowe represje wymierzone w Polskie Państwo Podziemne, w osoby uznane za wrogów lub przeciwników władzy komunistycznej.

Tekst dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki, Delegatura IPN w Kielcach

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Dodatek IPN

DODATEK HISTORYCZNY 2022/1

Redakcja Tygodnika eM Kielce oraz pracownicy Delegatury IPN w Kielcach zapraszają czytelników do lektury artykułów zawartych w cyklu: Dodatek historyczny IPN. Kierujemy go nie tylko do wszystkich, których interesuje historia, ale także do tych, którzy chcą poznać nieznaną kartę ludzkich losów i związanych z nimi wydarzeń. Życzymy czytelnikom ciekawej lektury.
dr Dorota Koczwańska-Kalita, Naczelnik Delegatury IPN w Kielcach, ksiądz Leszek Skorupa, Redaktor Naczelny Tygodnika eM Kielce

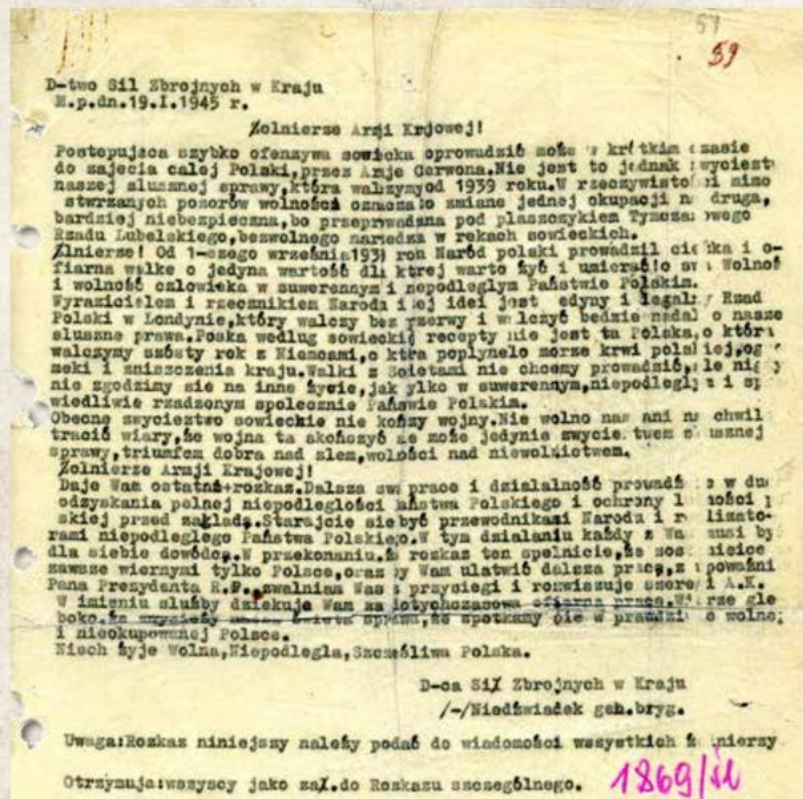
Rozwiązanie Armii Krajowej 19 stycznia 1945 r.

Rankiem 12 stycznia 1945 r. rozpoczęła się ofensywa Armii Czerwonej. Druzgocąca przewaga nad siłami niemieckimi spowodowała szybki i sprawny przebieg operacji wojskowej. Już 15 stycznia Niemców wyparto z Kielc, a w ciągu kilku następných dni cała Kieleccyzna została uwolniona od okupanta niemieckiego. Opanowanie przez Armię Czerwoną ziem polskich na zachód od linii Wisły pociągnęło także za sobą masowe represje wymierzone w Polskie Państwo Podziemne, w osoby uznane za wrogów lub przeciwników władzy komunistycznej.

TEKST: DR RYSZARD ŚMIETANKA-KRUSZELNICKI
delegatura IPN w Kielcach

„DAJĘ WAM OSTATNI ROZKAZ ...”

19 stycznia 1945 r. gen. Leopold Okulicki Komendant Główny AK wydał w Częstochowie rozkaz rozwiązania Armii Krajowej. Była to trudna decyzja, gdyż jak zaznaczył we wstępnej części rozkazu, zajęcie Polski przez Armię Czerwoną nie będzie zwycięstwem „słusznej sprawy, o którą walczyliśmy od roku 1939”. Uznał, że „mimo stwarzanych pozorów wolności – oznacza to zamianę jednej okupacji na drugą”. Wezwał do zachowania wierności Rządowi Polskiemu w Londynie, który jest „wyrazicielem i rzecznikiem” idei wolności człowieka i niepodległości państwa. Zaznaczył, że Armia Krajowa nie chce prowadzić walki „z Sowietami”, ale nigdy nie zgodzi się na „inne życie, jak tylko w całkowicie suwerennym, niepodległym i sprawiedliwie urządzonym społeczeństwie Państwie Polskim”. Wzywał, by nie „tracić wiary” w zwycięstwo „dobra nad złem” i „wolności nad niewolnictwem”. Z formalnego punktu widzenia rozkaz ten kończył dzieje Armii Krajowej. Jednak w rzeczywistości tak nie było, chociażby dlatego, że tego samego dnia w innym

Rozkaz rozwiązania Armii Krajowej z 19 stycznia 1945 r. wydany przez gen. Leopolda Okulickiego. Zbiory Archiwum IPN.

Pliki do pobrania

[Rozwiązanie Armii Krajowej. 19 stycznia 1945 r. \(pdf, 910.24 KB\)](#)